

Fiskeri- og kystdepartementet
P.B. 8118 Dep
0032 OSLO

Fiskeri- og kystdepartementet
Vedlegg av

Kommentarer til høringsutkastet vedrørende leveringsplikt for fartøy med torsketrålltillatelse.

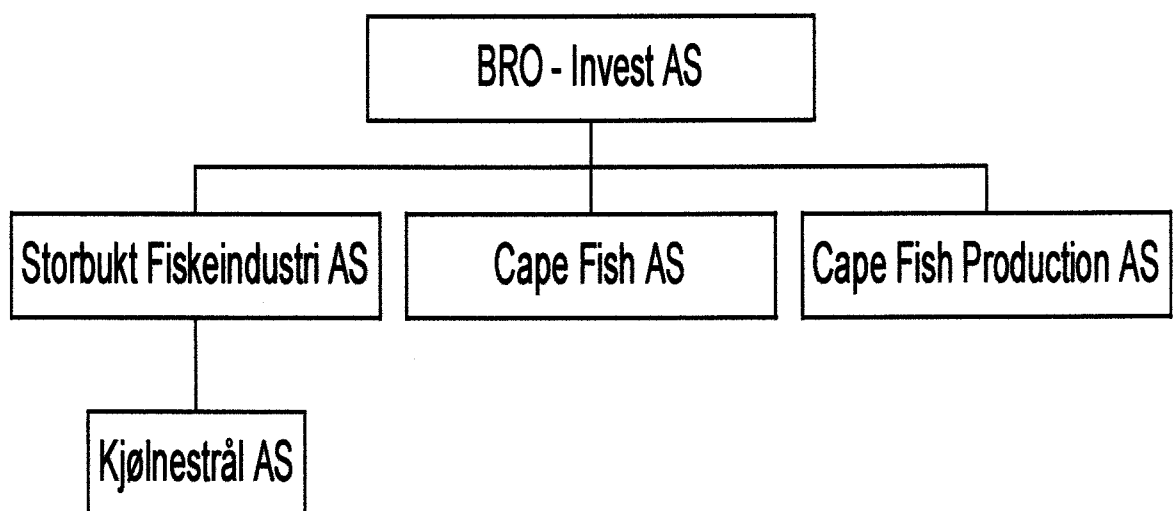
Bakgrunn

Undertegnede er styreleder og daglig leder i Kjølnestrål AS som innehar en 100 % torsketrålltillatelse. Til torsketrålltillatelsen er knyttet følgende leveringsvilkår:

"Fangstene fra selskapets båt skal i hovedsak leveres til Storbuktanlegget AS, Honningsvåg, jfr. forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torsketrålltillatelse."

Kjølnestrål AS inngår i dag i et nord - norsk konsern, BRO –Invest AS som har slik struktur:

Bjørn Ronald Olsen

Datterselskapene er 100 % eiet av BRO-Invest AS og Storbukt Fiskeindustri AS eier alle aksjene i Kjølnestrål AS. **Kjølnestrål AS, og dets båt, er således fullt ut eiet av en industribedrift og hvor det er en leveringsplikt til eiers bedrift.**

Eneaksjonær i konsernet, Bjørn Ronald Olsen, er født i Vardø og har alltid arbeidet og hatt sitt virke i Finnmark. I de siste 18 årene har Bjørn Ronald Olsen bodd i Honningsvåg der han overtok det gamle Frionor Polar anlegget i 1991. Det er i dag Storbukt Fiskeindustri AS.

Kjølnestrål AS ble også etablert i 1991 og selskapet overtok ferskfisk tråleren M/TR "Kjølnes" i 1992.

Den någjeldende leveringsplikten ble fastsatt ved ervervstillatelsen som ble gitt i 1991. I alle disse årene har Kjølnestrål AS/Storbukt Fiskeindustri AS overholdt leveringsplikten. (Dette fremgår også av de siste års ulike rapporter om oppfyllelse av leveringsvilkårene).

Helt siden oppstarten i 1991/1992 har Bjørn Ronald Olsen vært daglig leder både i Kjølnestrål AS og Storbukt Fiskeindustri AS. Denne løsningen ble valg fordi det til enhver tid har vært og er, en samordning av aktiviteten på land og sjø. Så langt som det har vært praktisk mulig, har fangstmønsteret til Kjølnestrål AS sin båt, tilpasset seg Storbukt Fiskeindustri AS sitt behov for råstoff.

Isolert sett har driften i Kjølnestrål AS vært marginal og frem til 2004 gikk driften i Kjølnestrål AS med underskudd. Årsaken til dette var en kombinasjon av små kvoter og store driftskostnader knyttet til et fartøy som ble bygd i 1970. Storbukt Fiskeindustri AS har i denne forbindelse bidratt med ca kr. 5,0 mill. i konsernbidrag. M/TR "Kjølnes" ble tatt ut av fiske i 2002 og de senere år har frysetrålere fisket Kjølnestrål AS sin kvote og fangstene er kjøpt av Storbukt Fiskeindustri AS.

Frem til 1997 produserte en frossen filet på Storbukt Fiskeindustri AS og med ca 90 ansatte på sitt meste. Denne produksjonen ble stoppet i 1997 p.g.a. av dårlig lønnsomhet. Vi omstilte oss da "over natta" og startet med saltfiskproduksjon. Det ble da også etablert et eget eksportselskap, Cape Fish AS, som i dag forestår salg av våre produkter.

Vi har de senere år tilstrebet oss på å gå fra å være "produksjonsorientert" til å bli "markedsorientert". Dette har medført at organisasjonen er svært fleksibel der fokuset til enhver tid er rettet mot markedet og deres krav.

Ettersom tilgangen på råstoff, som en følge av færre leveranser fra russiske båter, har blitt dårligere fra 2003, har vi konsentrert oss mer og mer om produksjon av saltfisk (tandur-fisk) til markedet i Spania. Dette har gitt selskapene på land et tilfredsstillende resultat. I tillegg har også Kjølnestrål AS de senere år gitt bidrag slik at konsernet siden 2003 har gått med overskudd.

I år starter vi en ny produksjon på anlegget til Storbukt Fiskeindustri AS. Det er en "Krabbelinje" som er satt i system. Den inneholder både en slaktelinje og en kokelinje. Nedfrysing av produktene skjer ved bruk av nitrogen. Produktet blir et ferdigprodukt som går direkte til konsummarkedet. Råstoffet til denne krabbelinjen tenkes i hovedsak være krabbe som er tatt i "desimeringsfisket" etter russekrabbe.

I 2005 omsatte konsernet for kr. 138,0 mill. Det ordinære resultat før skatt ble på kr. 3,2 mill. Konsernet hadde for den vesentligste av tiden i 2005 i snitt 61 ansatte. En regner med at tallene for omsetning og ansatte i 2006 vil ligge på omtrent samme nivå. Men oppstart av produksjon av krabbe, kan gi en økt omsetning og også behov for flere ansatte.

Storbukt Fiskeindustri AS vurderer også å starte med produksjon av klippfisk ved anlegget.

Forslag i høringsnotatet

I høringsnotatet er det foreslått et nytt siste ledd i § 3 i forskrift om leveringsplikt for fartøy med leveringsplikt. Forslaget lyder:

”Uansett om fangsten kjøpes i henhold til den primære leveringsplikten i første ledd eller den sekundære leveringsplikten i annet ledd, skal vedkommende fiskeindustri bedrift alltid foreta bearbeiding av råstoffet før videresalg”.

Ser en dette i sammenheng med foreslåtte endring i § 3, 1. ledd, om at fangstene alltid skal selges til en fiskeindustri bedrift som eier et fartøy med leveringsplikt, betyr dette for Storbukt Fiskeindustri AS/Kjølnestrål AS, at alle fisk levert i henhold til leveringsplikten, må bearbeides av Storbukt Fiskeindustri AS før den kan videreselges.

For Storbukt Fiskeindustri AS/Kjølnestrål AS fremstår forslaget om full bearbeidingsplikt som unødig ”firkantet (bastant)” og lite gjennomtenkt/hensyntatt den virkelighet en som industribedrift/rederi møter i hverdagen.

Marginene innen fiskerinæringen, og spesielt på landsiden, har i alle år vært, og er, marginale. Dette må forventes vare ved og ytterligere presses ved at en får økt konkurranse fra lavkost land. Hverdagen er preget av en stadig kamp for å klare å få til en lønnsom drift. For uten lønnsomhet, vil selvsagt bedriften før eller siden måtte stoppe. Dette er vel kjent for alle og dessverre viser historien at det er (alt for) mange bedrifter i fiskerinæringen som har gått konkurs. Med de skadevirkningene dette som regel får for de ansatte og lokalmiljøet.

Når en nå vil endre på gjeldende regelverk, er det ikke nok å ha gode ambisjoner, en må også tilstrebe seg på å få et regelverk som er tilpasset næringens behov, og som gjør det mulig for aktørene her å ta vare på, og å utvikle den enkelte bedrift, og dens arbeidsplasser.

Storbukt Fiskeindustri AS er den eneste ikke filet produsent, som eier en tråler som har leveringsplikt til et anlegg. Dette alene gjør at Kjølnestrål AS/Storbukt Fiskeindustri AS kommer i en særstilling blant rederi/anlegg hvor det er leveringsplikt. Ordninger som vil kunne passe for de bedrifter som produserer filet vil ikke automatisk passe for Storbukt Fiskeindustri AS.

Storbukt Fiskeindustri AS har i alle år kjøpt det vesentligste av fangstene fra Kjølnestrål AS sin båt. Fangstene har imidlertid ikke i sin helhet, blitt bearbeidet av Storbukt Fiskeindustri AS før råstoffet er blitt solgt.

Fisk som er egnet for det, blir produsert til saltfisk

Fisk som er egnet for det, blir solgt fersk (markedet etterspør også fersk, ubearbeidet fisk!!)

Fisk som er egnet til annen anvendelse, for eksempel filet, blir solgt til andre produsenter (Ofte da mot at Storbukt Fiskeindustri AS fikk kjøpe fisk tilbake fra de og som dekket Storbukt Fiskeindustri AS sitt behov).

Som saltfiskprodusent ønsker vi primært fiskestørrelser over 4 kg. Vi vet at 80 % av fisken som leveres fra trålere er fisk under 2,5 kg. Dette er fisk som er ideell for filetproduksjon. Men denne produksjonsformen har ikke vi. Dvs at vi blir med Deres forslag tvunget til å produsere fisk til saltfisk som ikke er lønnsom for bedriften.

Selv om en forsøker å optimalisere driften i Kjølnestrål AS slik at en får mest mulig stor fisk, (noe som er svært vanskelig) vil en produksjonsplikt for alt råstoff levert av Kjølnestrål AS til Storbukt Fiskeindustri AS, medføre tap både for rederiet og landanlegget. En slik produksjonsplikt vil være ødeleggende for økonomien i begge selskapene.

Storbukt Fiskeindustri AS er, ved siden av Båtsfjordbruket AS i Båtsfjord, de eneste frittstående anlegg i Finnmark. De øvrige anlegg eies, for det vesentligste, av selskaper i Aker – konsernet, eller av øvrige selskaper hjemmehørende utenfor Finnmark.

Skal fiskeindustrien i Finnmark ikke bare bli eiet av store konsern/eiere uten for Finnmark, må rammevilkårene/regelverket gjøre det mulig for andre aktører også å drive lønnsomt i fiskerinæringen, så vel på sjø som på land.

Prinsippielt mener Storbukt Fiskeindustri AS/Kjølnestrål AS

1)

At en bestemmelse om at alt råstoff levert fra Kjølnestrål AS, til Storbukt Fiskeindustri AS og i henhold til leveringsplikten, til Storbukt Fiskeindustri AS, skal bearbeides av Storbukt Fiskeindustri AS blir **for uhensiktsmessig og kan gjøre produksjonen på land ulønnsom.**

Blir det krav om en 100 % "bearbeidingsplikt" vil dette fort kunne medføre at Storbukt Fiskeindustri AS, for produksjonens skyld, må produsere ulønnsomme produkter. Produkter som markedet ikke etterspør i tilstrekkelig grad.

Leveringsplikten til Storbukt Fiskeindustri AS er kun for en 1 konsesjon og det er begrenset hvilket volum av fisk en får. Å anvende råstoffet til ulike produksjonsformer har en i dag ikke maskiner/utstyr til, og det vil heller ikke bli et tilstrekkelig stort volum til at nyinvesteringer

kan gjennomføres og forsvares økonomisk. (Det er heller ikke ønskelig i næringen at en får flere filet produsenter i Finnmark!)

Storbukt Fiskeindustri AS/Kjølnestrål AS mener derfor at dagens regler om leveringsplikt, om de overholdes, er tilstrekkelige. Det er ikke nødvendig med en endring av reglene men en klarer vilje til/kontroll med at disse etterleves.

2)

At dersom det blir innført regler om bearbeiding av råstoff, må det være tilstrekkelig krav til bearbeiding, **at et kvantum råstoff tilsvarende det kvantum råstoff som er kjøpet i henhold til leveringsplikten, blir bearbeidet av landanlegget.**

En unngår da at et rederi/landanlegg kun trader fisk og sikrer en bearbeiding av råstoffet ved anlegget.

3)

At dersom det blir innført en regel om bearbeidingsplikt av råstoff, må det i forskriften komme inn en passus om at

Fiskeridepartementet kan i særskilte høve, helt eller delvis, frita landanlegget for plikten til å bearbeide det leverte råstoffet.

3)

At uansett hvor mye av råstoffet som vil bli krevd bearbeidet, mener Storbukt Fiskeindustri AS/Kjølnestrål AS at

det må gis rom for bytte/utveksling av råstoff mellom anlegg som har kjøpt råstoff i henhold til leveringsforpliktelser.

Ved bruk av et eksempel, vil dette forslagets innhold forklares slik:

Storbukt Fiskeindustri AS produserer i dag saltfisk, til dette ønsker en primært fisk > 4,5 kg
Norway Seafoods i Hammerfest produserer filet, til dette ønsker en primært fisk < 4,5 kg.

Begge anleggene kjøper råstoff fra båter med leveringsforpliktelser til anleggene.

Det må bli tillatt/akseptert at de to anleggene utveksler "leveringsforpliktet råstoff" slik at Storbukt Fiskeindustri AS får kjøpe stor fisk fra Norway Seafoods AS, mens Norway Seafoods AS får kjøpe mindre fisk fra Storbukt Fiskeindustri AS.

Side 6

Uttekslingen foreslås primært tillatt skje "kilo mot kilo" og som avregnes i løpet av et år, men bør vel vurderes også utvides til å gjelde slik at et anlegg som har "overskudd av leveringsforpliktet fisk", i forhold til sin type produksjon, kan selge dette råstoffet til et annet anlegg for bearbeiding der og uten at det selgende anlegg/rederi blir "straffet" for dette.

Ved en slik mulighet må rederiet oppfylle sin leveringsplikt, men anlegget kan, av økonomiske/praktiske årsaker, selge deler av råstoffet til et annet anlegg for bearbeiding der.

En ordning med utveksling/salg av råstoff, og som i dag praktiseres mellom bedrifter langs kysten, vil være en vinn/vinn situasjon for alle bedriftene og en optimalisering av utnyttelsen av råstoffet. En sikrer at råstoff i størst mulig utstrekning blir bearbeidet av anleggene og på en for anleggene økonomisk forsvarlig måte.

Ordningen vil også være lett å kontrollere.

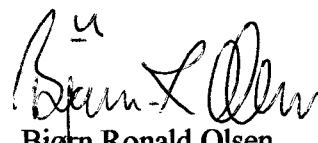
Dersom Dere finner å ville endre forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse, ber en om at det tas hensyn til ovennevnte syn og at forskriften blir slik at det er fortsatt mulig for Kjølnestrål AS/Storbukt Fiskeindustri AS, og andre rederi/landanlegg, å drive en økonomisk forsvarlig virksomhet. Det vil være i såvel selskapene som (lokal)samfunnets interesse.

Med vennlig hilsen

For Kjølnestrål AS og Storbukt Fiskeindustri AS

Peder Hatlen
styreleder

Bjørn Ronald Olsen
daglig leder